

VACUNACIÓ DE LES DONES EMBARASSADES CONTRA LA TOS FERINA A CATALUNYA

La tos ferina és una malaltia infecciosa i contagiosa aguda produïda pel bacteri *Bordetella pertussis* i caracteritzada per crisis de tos convulsiva que, de vegades, es prolonguen durant setmanes o mesos.

La seva contagiositat és molt elevada i es transmet per les petites gotes projectades per la boca i el nas amb la tos.

És una malaltia pròpia de la infància, tot i que es pot presentar en totes les edats.

La gravetat de la tos ferina augmenta en els lactants, els quals presenten taxes altes de complicacions (es requereix hospitalització en més de la meitat dels casos) i de mortalitat. La taxa de mortalitat infantil és d'aproximadament un 1% en infants de menys de 6 mesos.

Les vacunes actuals, amb una eficàcia aproximada del 80% al 90%, poden protegir contra la malaltia o disminuir-ne la gravetat.

Totes les vacunes contra la tos ferina que es comercialitzen al nostre país estan associades a altres antígens, com a mínim als del tètanus i de la diftèria.

El gran percentatge de casos en infants menors de 6 mesos, juntament amb el fet que en aquesta edat es concentren els casos greus i les hospitalitzacions, aconsella dur a terme estratègies per protegir els lactants durant els primers mesos de vida.

La immunització de les dones embarassades pretén una doble protecció, al nونات i a la mare protegint el nadó des de l'etapa més vulnerable, quan encara no ha pogut iniciar la pròpia vacunació.

Es pretén que la mare i el nونات presentin una protecció òptima els primers mesos de vida de l'infant, en considerar que el pas més gran transplacentari d'anticossos es produeix al tercer trimestre de la gestació i, d'aquesta manera, es reduiria el risc de transmissió de la malaltia mare-fill.

La vacunació de les mares durant l'embaràs pot prevenir més casos de tos ferina, hospitalitzacions i morts del lactant, comparada amb la vacunació postpart i l'estratègia del niu.

La recomanació, doncs, és la vacunació a les dones embarassades contra la tos ferina (vacuna dTpa) a partir de la setmana 27 de gestació (preferiblement, entre les setmanes 27 i 36) en cada embaràs.

Situacions especials:

- Profilaxi postexposició del tètanus en cas de ferides i altres lesions potencialment tetanígenes durant l'embaràs:
En el cas que estigui indicada la vacunació antitetànica, s'administrarà la dTpa en qualsevol moment de la gestació.
- Dones embarassades amb vacunació desconeguda o incompleta contra el tètanus: Per prevenir el tètanus neonatal i maternal, les dones embarassades amb vacunació desconeguda o incompleta haurien de rebre tres dosis de vacuna amb component antitetànic i antidiftèric. Es recomana realitzar la vacunació amb vacuna Td d'acord amb la pauta següent: primera dosi, al més aviat possible; segona dosi, almenys quatre setmanes després de la primera, i, tercera dosi, almenys sis mesos després de la segona.

Es recomana substituir una de les dosis de Td per la dTpa, preferiblement, entre les setmanes 27 i 36 de gestació. Tanmateix, la vacuna pot ser administrada en qualsevol moment de l'embaràs.

En cas de vacunació incompleta, no cal reiniciar primovacunacions; tan sols cal completar-la amb l'administració de les dosis restants, una d'aquestes amb dTpa, durant la gestació.

La vacuna de la grip estacional, en cas de temporada gripal, es pot administrar juntament amb la de la tos ferina (dTpa).

La vacuna dTpa, s'administra per via intramuscular (IM) al deltoide.

Tríptic

https://scientiasalut.gencat.cat/bitstream/handle/11351/1806/vacuna_tos_ferina_embaras_2014.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Bibliografia

https://salutpublica.gencat.cat/web/.content/minisite/aspcat/promocio_salut/vacunacions/02_protocols_i_recomanacions/vac_tos_ferina_embarassades_170114.pdf